

Capítol 8

La UdL i el laboratori de musicologia

Des del laboratori de musicologia de la Universitat de Lleida i altres instàncies es treballa per la recuperació, documentació i difusió del patrimoni musical històric lleidatà.

El laboratori, que coordina el professor Màrius Bernadó ha estat treballant intensament, entre altres, en la recuperació del patrimoni musical de *Celestino Vila de Forns* –de qui s’ha reestrenat un quintet amb piano i properament es reestrenaran dos quartets amb piano, a més de publicar-los-, així com de *Joan Araniés* –compositor i mestre de capella a les catedrals de Lleida i La Seu d’Urgell.

Capítol 9

Els nostres auditoris

No és que a la nostra província proliferin els llocs pensats i construïts per escoltar música, però cada municipi ha arranjat els seus espais amplis per poder gaudir en les millors condicions del fet musical.

Posem-ne alguns exemples:

Balaguer: Teatre

Bellpuig: Teatre Armengol

Cervera: Auditori Municipal, Paranimf de la Universitat i Gran Teatre de la Passió

Mollerussa: Teatre l’Amistat

Tàrraga: Ateneu

Seu d’Urgell: Sala Sant Domènec i Claustre de la Catedral

Lleida, no obstant, gaudeix de dos escenaris privilegiats com són l’Auditori Enric Granados i el Teatre-Palau de Congressos La Llotja, que tenen programació pròpia.

L’Auditori Enric Granados, realitzà el primer concert el 14 de novembre de 1994. Es tracta d’una construcció de 8.304 m², concebuda per la música i amb l’assessorament acústic del tècnic Higiní Arau.

És un dels equipaments culturals més grans de la ciutat i aglutina dins del seu edifici el Conservatori Professional de música.

Té una sala simfònica per a capacitat per a 803 persones i una sala de cambra que pot aplegar fins a 243 persones.

L’Auditori acull tres formacions bàsiques: l’Orquestra Simfònica Julià Carbonell de les Terres de Lleida, la Banda Municipal i el Cor de Cambra de l’Auditori.

Per altra banda, el Teatre de la Llotja de Lleida fou inaugurat el 21 de gener de 2010 amb l’Opera de “Il Trovatore”. Es tracta d’un edifici emblemàtic per a la ciutat, que cobreix la demanda d’escenaris per a realitzar obres de gran format com musicals i òpera.

L’Orquestra Simfònica Julià Carbonell de les Terres de Lleida n’és l’orquestra titular.

Capítol 10

La Cobla, els instruments tradicionals i la banda

El conjunt instrumental autòcton de Catalunya és sens dubte la Cobla. Un grup on excel·leixen els instruments de vent, en especial la tenora i el tible, d’un timbre tan interessant com enlluernador. I això es denota especialment quan hom prové d’un altre país i descobreix aquests instruments i les seves possibilitats.

Malauradament, l’encasellament de les cobles per molts es limita a l’execució de sardanes –la nostra dansa més nacional- quan en realitat les possibilitats sonores del grup són molt més grans.

A les nostres terres tenim constància de les primeres cobles durant els anys vint. En concret la *Comtal Bergusiana* (Balaguer), fundada per Enric Sauret, entre altres; la *Pubilla Catalana* (Tàrraga) i la *Principal de Lleida*, fundada per Francesc Safont i que continuà activa durant una setantena d’anys.

Actualment hi ha a les nostres contrades vuit cobles en actiu: Bellpuig Cobla, Jovenívola d’Agramunt, Juvenil Ciutat de Solsona, Juvenil Lo Castell (Bellpuig), Municipal Ciutat de Lleida, Ciutat de Cervera, Tàrraga Jove i Vents de Riella (Agramunt).

Si hem de destacar-ne una actualment, assenyalem la Bellpuig Cobla –que dirigeix Concepció Ramió i que és la degana de les cobles actuals-, per tractar-se d’una formació amb una idea artística clara, on a més de les ballades de sardanes, els concerts són presents habitualment en les seves agendes. Per ser una formació que

Bellpuig Cobla i Santi Riu (piano)

innova i que ha introduït en diverses ocasions altres instruments solistes –com el piano, el cant, la percussió...

La qualitat dels seus músics, el fraseig i el treball d'afinació ha estat evident i ben palpable al llarg dels anys, amb una quinzena d'enregistraments i sent una de les cobles habitualment invitada als Aplecs Internacionals que es duen a terme cada estiu, o en importants escenaris del país i de l'estranger com l'Auditori Enric Granados, l'Auditori Pau Casals, el Palau de la Música, Festival Deodat de Séverac...

Per mirar de difondre l'obra del ballet popular es designa d'ençà de 1960 una ciutat com a ciutat de la sardana. Les terres lleidatanes ho han estat fins a set vegades:

- 1961 – Lleida
- 1967 – La Pobla de Segur
- 1972 – Bellpuig
- 1980 – Les Borges Blanques
- 1983 – Solsona
- 1994 – Cervera
- 2011 – Organyà

Tres persones hauríem de destacar en el camp de la cobla i la sardana:

- **Sebastià Gràcia** (Lleida 1927 – 2011).

Un referent i un gran activista de la sardana a la província de Lleida. Fundà el 1940 la Colla Sardanista Santiago Rusiñol a Lleida, que després passà a formar part del Club Esportiu Huracans.

Nombrosos i sempre interessants han estat els seus articles a la premsa escrita –especialment al diari La Mañana- i a Ràdio Lleida durant dècades.

Aquesta dedicació li ha valgut la Creu de Sant Jordi (1987) i la Medalla de la Ciutat de Lleida (2007), entre altres guardons.

- **Josep Prenafeta i Gavalda** (Barcelona, 1936 - Barcelona, 2011).

Destacat compositor de sardanes, que ja ha estat descrit a l'apartat de compositors.

- **Josep Maria Bernat** (Barcelona, 1925 - Barcelona, 1992).

Fou un dels compositors més importants de música per a cobla de finals del segle XX, a més